

Tæpper: en videnskab og en lidenskab

En af tæppeklubbens stiftere fortæller om sin interesse for tæppekunsten

Tekst & foto: JAN ANDERSEN

"Det er en videnskab – og en lidenskab."

Så kort kan kærligheden til orientalske tæpper beskrives, når ordene kommer fra en af stifterne af Selskabet for Orientalisk Tæppekunst, Else Krøjgaard, 79 år.

Tæpper er både en videnskab og en lidenskab, siger Else Krøjgaard. På væggen et turkensk Suzani broderi.

I snart et halvt århundrede har tæpper og tekstiler været hendes glødende interesse siden at et ophold på Grønland ! smittede hende med "tæppebacillen".

"Det var i 1960, hvor min mand arbejdede i Grønland og dengang kunne man købe tæpper skattefrit deroppe. Det gjorde alle og vi købte nogle temmelig ligegyldige afghanere. Men da vi kom hjem begyndte jeg at kigge i tæppebutikkerne og købte Politikens bog "tæpper i farver" og så blev jeg helt vild," fortæller Else Krøjgaard.

I modsætning til i dag var det dengang muligt at gå på aftenskolekurser i tæpper og det gjorde Else i nogle år, blandt andet hos den kendte tæppeekspert Werner Albrecht.

Else er læreruddannet og i 1975 begyndte hun selv at undervise i tæppekunsten under FOF og det blev til syv elevhold indtil hun måtte stoppe i 1980, fordi lærergerningen krævede al hendes tid.

En af hendes elever var Hans Elmby, der blev en anerkendt ekspert i turkmenske tæpper og tekstiler og som blev første formand for Selskabet for Orientalisk Tæppekunst, da Selskabet blev stiftet i juni 1985. En kreds af elever fra aftenskoleholdene syntes, at der var brug for en forening for tæppeinteresserede og bl.a. Hans Elmby og Else Krøjgaard tog initiativ til at stifte den.

"Hans var fantastisk dygtig og det er et stort tab, at vi ikke har ham mere," siger Else Krøjgaard.

Hun var oprindeligt ligesom Hans Elmby mest interesseret i turkmenske ting, men da hun begyndte at rejse i Tyrkiet (Anatolien) blev hun betaget af de tyrkiske tæpper.

Else har været 60 gange i Tyrkiet, hvor hun har lært mange tæppehandlere at kende.

Men ét af sine bedste "kup" gjorde hun i Danmark, da hun fik lov at købe et 250 år gammelt Konya, der "altid" havde hængt på væggen på en dansk herregård.

Læs og lær. Else Krøjgaard anbefaler tæppeinteressede, at læse nogle grundbøger om tæpper inden man eventuelt begynder at interessere sig for specielle typer eller lande. Hun har selv samlet og læst mange bøger gennem årene og undervist på aftenskole i tæppekunsten.

"I Tyrkiet tog jeg ofte ud i de små landsbyer og kiggede efter tæpper. I dag er der ikke nemt at finde de gamle ting i Tyrkiet – man skal have gode forbindelser, hvis man skal finde gamle og antikke ting," fortæller hun. De bedste chancer for at gøre fund i dag er i det østlige Tyrkiet, men dér kan det være problematisk og farligt at rejse.

Else Krøjgaard bor altid på det samme hotel "Thermal Hotel" i Sifne ved Cesme, hvor der er kurbad, massage og mudderbade. Det er et sted, hun kun kan anbefale, men der er ikke mange tæpper at finde i dét område.

I 1993 arrangerede Selskabet for Orientalisk Tæppekunst en udstilling "Antikke tæpper fra Orienten" i Kunsthallen i Købmagergade.

"Vi tog rundt til medlemmerne og lånte deres bedste tæpper. Vi tog entré, men alligevel gav udstillingen et stort underskud," siger hun. Udstillingen var et forsøg på at få flere til at interessere sig for tæppekunsten – en udfordring som er lige så stor i dag:

"Problemet i dag er, at unge mennesker kun ser de nye tæpper i forretningerne og siger: det er der ikke noget ved. Og det har de ret i. Man

skal have folk til at opdage skønheden i de gamle ting, men der er kun ganske få forretninger i Danmark i dag som har de gamle og antikke tæpper. Langt det meste er nye ting af dårlig kvalitet. Det er også trist, at der ikke findes nogen som underviser i tæppekunsten i dag," siger Else Krøjgaard.

Hun anbefaler, at man ser på tæpper og tekstiler med "kunstinteresserede øjne".

"Det er en symbiose af farver, mønstre og sjælen og ånden i tæpperne, der kan fange folk," siger hun.

Else Krøjgaard har samlet på tæpper og tekstiler "uanset standen". "Jeg har købt med hjertet og bestræbt mig på, at finde ét stykke fra hvert område og det har jeg næsten haft. Men det er de gamle nomadeting, som står mit hjerte nærmest," siger Else Krøjgaard, som nu har skilt sig af med det meste af samlingen.

Man skal samle med hjertet, uanset standen. Se på tæpperne med kunstneriske øjne, siger Else Krøjgaard. Også et godt slidt anatolsk tæppe har sjæl og charme.

"Mine børn siger, at de er blevet opdraget på en tæppebunke, men de interesserer sig nu ikke så meget for det."

Hendes råd til folk, der har fattet interesse for tæppekunsten, er at kigge sig omkring og så læse nogle grundlæggende bøger. Der findes en række all-round bøger, som giver en god basisviden og så kan man senere begynde at specialisere sig i det, som interesserer én mest," siger hun.